

Max Rasmussen og Knud Aage Nielsen, DBU-instruktørar:

Takið av allar FM-kappingar í yngru deildunum

Teir meta eisini, at føroyingar hava serliga góðar møguleikar at skipa fyri einum fjóltáttadum ítróttarvirksemi.

Instruktørarnir frá Dansk Boldspil Union, Max Rasmussen og Knud Aage Nielsen, hava verið í Føroyum 19 ferðir; fyrstu ferð var í 1984, og síðani tá hava teir avgreitt 42 skeið.

Teimum dæmar sera væl at koma til Føroya, tí áhugin fyri virksemi teirra er sera stórur.

— Í Føroyum verða avgreidd fleiri skeið árliga enn í øllum Keypmannahavnar-økinum, og har bógva sum kunnugt fleiri enn ein mill. fólk, upplýsa teir báðir Max og Knud Aage.

Føroysk tíð

Hendan dagin skeiðið skuldi byrja í Klaksvík og klokkan var fíntan minuttir av ásettari tíð, hugdi Knud Aage uppá fyrireikararnar úr KÍ og spurdi:

— Skal vi begynde nu, tror du?

Orsøkin var, at einir fimm, seks luttakarar ikki vóru komnir. Luttakararnir skilja, at hetta er ikki fyrstu ferð, skeiðleiðararnir hava verið fyrri slíkum. Men Max og Knud Aage tóktust taka tað ógvuliga sioniliga.

— Í fyrstani vóru vit argir inn á hetta fyrbrigðið, men nú hava vit vant okkum til tað. Vit leggja bara hálvan tíma afturat í hinum endanum, sigur Max og flennir.

Persónurin skai eydnast

Høvuðsenturin í venjingunum hjá Max og

Knud Aage verður lagdur á, at luttakarar í eini venjing hava góð upplivisi saman. Venjingin eigur at vera løgd soleiðis til rættis, at hon ikki skilir imillum góðar og minni góðar iðkarar.

Tað, sum er umráðandi er, at luttakararnir «eydnast» og gera framstig. Vanliga nýta vit sagnorðið «at eydnast» um okkurt, sum eydnast ella miseydnast. Men teir báðir nýta tað um persónin allan: *persónurin skal eydnast*.

T.v.s., at hetta at iðka ítrótt ikki bert er ein spurningur um at duga teknikk, men um at vera partur í eini sosialari heild, sum hevur sett nakad fyrri, og har tann einstaki kennir seg væl. Og øll ítrótt er ein eind av hesum at duga at brúka kroppin (teknikkur), at duga at brúka høvðið (taktikkur), og at hava kreftir og at orka (fysikkur).

Rætturin at miseydnast

Etableraða ítróttin leggur litlan og ongan dent á, at luttakararnir kenna seg væl. Tann, sum ikki dugir nog væl ella ikki passar

inn í heildina, hann má burtúr í valdandi ítróttarmentanini, siga danirnir. Sjálvir leggja teir sera stóran dent á hetta at tann sosiali tættur er í lagi.

— Eins umráðandi og tað er at persónurin eydnast er tiskil eisini *rætturin at miseydnast*; er tað so, at tann einstaki undir venjing stúrir fyrri, at hann miseydnast, so er venjingin ikki nóg góð, siga teir báðir.

Sjónarmið, ið vinna fram

Í roynd og veru liggur ein heil livsfatan aftan fyrri hesi venjingarsjónarmið. Spildurnýggj eru tey ikki, men eins gomul og nútímans ítróttin. Men oftast hava tey verið roynd *uttan fyrri* ta etableraðu ítróttarverðina, fyrst og fremst innan arbeidarørsluna.

Tað nýggja og spennandi er hetta, at sjónarmiðini — ikki uttan mótsøðu — við og við eru um at fáa fótafesti innan fyrri tann skipaða ítróttin í einum so stórum sambandi sum DBU-økið er.

— Vit kundu sjálvandi havt valt at gjørt alt hetta

sum nakað serligt uttan fyrri ta etableraðu ítróttarverðina, og so gjørt hugsjónirnar til veruleika á t.d. okkara eigna litla ítróttarskúla; men vit hava valt at verið innanfyri, og tí hevur tað sjálvandi tikið drúga tíð — higartil 20 ár, siga teir.

Piltalið og 1. lið

— Og Føroyar eru so litið eitt fótboleski, at tað skuldi borið væl til at fingið hesi sjónarmið knæsett, siga Max og Knud Aage.

Tann samfelagsligi spurningurin er, hvørja uppgávu ítróttarfeløgini skulu hava. Max og Knud Aage halda tað vera skeivt, at feløgini eru so snæverskygd, at eitt piltalið skal venjast og metast eftir, um hetta er eitt gott komandi 1. lið.

Men hetta er í roynd og veru burturvið, sambært teimum báðum. Max og Knud Aage eru greiðir yvir, at fleiri sum koma at iðka ítrótt (vit halda okkum her til fótbolet sum dømi) bera í sær vónina um at gerast ein Maradona ella bara ein Bjarni Jacobsen ella Torkil Nielsen ella...

Far heim og legg teg!

— Men fyrst og fremst er talan um ein hóp av børnum, og tey koma við rættliga ymiskum fortreytum, og tað kann ikki vera høvuðsuppgávan hjá feløgnum beinleiðis ella óbeinleiðis at fortelja summun teirra, at tey tað sama kunnu pakka saman.



Max Rasmussen vandi 1. deildarliðið hjá Íkast í 1978 eftir teimum grunnsjónarmiðum, sum vit ganga eftir á venjarskeiðunum. Og hann fekk væl burtúr, hóast tey fægstu roknaðu við, at tað bar til at venja eitt elitu-lið uttan t.d. at venja konditions-venjing burturav: Íkast flutti upp í 1. deild tað árið

Uppgávan má vera at geva teimum høvi til at brúka kroppin, so tey kenna seg væl og so tey gerast betri uttan at verða sett upp imoti hvørjum øðrum.

Vit eru ikki imoti kapping

— Vit vilja gjarna undirstrika, at vit *ikki* eru imoti kapping. Tverturímóti. Men vit eru imoti kappingum, sum byta barn upp og ger at tey miseydnast, siga teir. Og (sum nevnt í fyrru grein-

ini), so ber til at gera iðkanir bæði við og uttan bólt, sum rokka hesum málum.

Av somu grundum eru Max Rasmussen og Knud Aage Nielsen imoti *turnerings-mentalitetinum*, altoy kappingum, sum strekkja seg yvir eitt kappingarár við stigarokning. Tí slíkar kappingar leggja upp til eina venjing, sum bytir børnini upp, tí endamálið verður tað ikki góð upplivisi, men tvey stig næsta dyst, Føroyameistarateiðið, ta árið er av...

